2015 මාර්තු මස 15 වැනිදා ඉරිදා

රසවිත

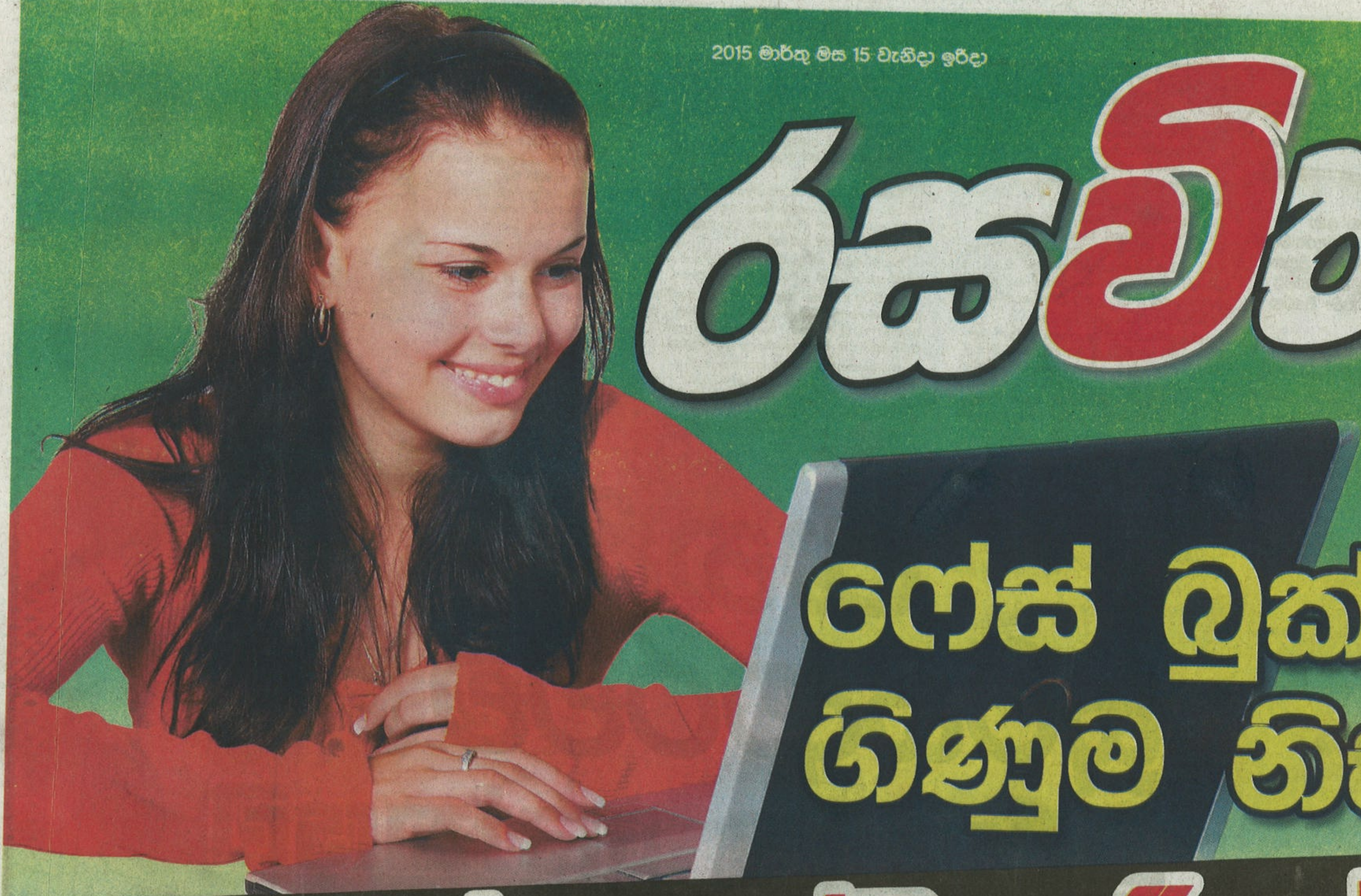

ෆේස් බුක් ගිණුම නිසා

පාසලෙන් කොන්වූ දැරියක්....

එබැවින් අන්තර්ජාලයේ සැරිසරන දරුවන්
අකලට විනාශවී යාම වළක්වාගැනීම සඳහා

ෆේස්බුක් ගිණුමට අසභ්‍ය වීඩියෝ ඇවිත්

ජීවිතය වරද්දාගත් යුවතියෝ

වචනය සොයාබැලූ රටවල් අතර පළමු ස්ථානයට පැමිණ ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකාව බව පසුගිය වසරේදී අනාවරණය විය. එසේම මේ වනවිට විවිධ විකෘති ලිංගික ආශාවන්ගෙන් යුතුව කටයුතු කරන පුද්ගලයන් මේ සමාජයේ ගැවසෙන බව විවිධ සමාජ විද්‍යාත්මක ගවේෂණවලදී හෙළිවී තිබේ. මෙම ව්‍යසනයට බාල, තරුණ, වැඩිහිටි, බොහෝ පිරිසක් දායක වී ඇතිබවත් අනාවරණය වී ඇති කරුණකි.

බොහෝ විට ජංගම දුරකථනයත්, පරිගණකයත් මාර්ගයෙන් අන්තර්ජාලය භාවිතා කරන්නන් නොදැනීම ඇතැම් නුසුදුසු වෙබ්සයිඩ්වලට අවතීර්ණවීම ද සිදුවනු ලැබේ.

විශේෂයෙන්ම ගැටවරවියේ පසුවන දරුවෝ මෙවැනිදේට යොමුවීම නිසා විවිධ අපයෝජනවලට ලක්වීමත් අපචාර සඳහා යොමුවීමත්, අධ්‍යාපනය කඩාකප්පල් කරගැනීමත් දක්නට ලැබේ.

අදත් මා කියන්න යන්නේ මව්පිය අවධානයෙන් ගිලිහුණු පරිගණකය මිතුරාකරගත් පුංචි දැරියකගේ අවාසනාවන්ත කථාවකි.

''අම්මි.. ඔයා අදවත් වේලාසන ගෙදර එනවද'' සඳුනි, නිසංසලාගේ ඇඟේ දැවෙටෙමින් විමසුවාය.

''අනේ චූටි දූ අද අම්මිට ස්ටාෆ් මීටින් එකක් තියෙනවා. ඔයාගේ තනියට ආයා ඉන්නවනේ පැටියෝ''

නිසංසලා, සඳුනිගෙන් දුරස්වී හිස පීරුවාය.

''අම්මි හැමදාම කියන්නේ ඕකමයි. මම හැමදාම තනියම ආයාත් එක්ක ඉන්න ඕනී.''

සඳුනී දෑසේ කඳුළු පුරවාගෙන කාමරයෙන් පිටවූවාය.

පවුලේ එකම දරුවා වූ සඳුනී කුඩාකල සිටම හැදුනේ මෙහෙකාරිය සමීපයේය. උදේ කාර්යාලයට යන සඳුනීගේ මව්පියන් ආපසු නිවසට එන්නේ රැබෝවීය.

සඳුනිට සියළු සැප සම්පත් තිබුණද ඇගේ ලෝකය කියාගත නොහැකි පාලුවකින් පිරී තිබුණාය.

අධ්‍යාපන කටයුතු වුවද පිළිවෙලකට නොකළ සඳුනි පරිගණකය මිතුරා කරගත්තාය. මව්පිය සෙනෙහසක්, සමාජ සම්බන්ධතාත් විඳීමට අවකාශය නොමැති වූ ඇය පාසල් කාලයෙන් පසුව කාලය ගෙවා දැමුවේ පරිගණකය සමඟය.

නිතරම පරිගණකයෙන් ගේම් සෙල්ලම් කිරීමට පුරුදු වී සිටි සඳුනී පරිගණකයෙන් වෙනත් ක්‍රීඩාසොයා ගියාය. ඇය කරන්නේ කුමක්ද යන්න සොයා බැලීමට ආයාට එතරම් දැනුමක් නොතිබුණාය.

ගැටවර අවධියේ පසුවන ඇය ටිකෙන් ටික ඇගේ ළමා කාලය විනෝදාංශවලට සමුදුන්නාය. මුහුණු පොතට එකතු වූ ඇය මිතුරු මිතුරියන් ඇසුරු කිරීමටත්, ඔවුන් සමඟ චැට් කිරීමටත් පුරුදු විය.

පිරිසක් ඇගේ මුහුණු පොතෙහි වූවේය.

අධ්‍යාපන කටයුතුවලට එතරම් උනන්දුවක් නොදැක්වුවද යහලු යෙහෙළි ඇසුරනම් ඇය ප්‍රියකළාය. නොමසුරුව වියදම් කරන ඇය යෙහෙළියන් අතර ජනප්‍රිය චරිතයක් විය. විවේක වේලාවක් ආ විගසම ෆේස්බුක් එකේ සිදුවීම් කතා කිරීම ඔවුන්ගේ විනෝදාංශය විය.

යොවුන් ආදරය, ඔවුන්ගේ ප්‍රධාන මාතෘකාව විය. හැන්ඩ් ෆෝන්වලින් ෆොටෝ ගැනීමත් ෆොටෝ ෆේස්බුක් එකට අප්ලෝඩ්කිරීමත් ඔවුන් දිනචර්යාවේ කොටසක් කරගෙන තිබිණි. සඳුනි මේ සියළු කර්තව්‍යයන්හි සක්‍රීය සමාජිකාවක විය. ඈ කියන කරන කිසිවක් ඇගේ මව්පියෝ නොසෙවූහ. ඈ ඉල්ලන සියළු දේ ඔවුන් ඉටු කිරීමට කටයුතු කළේය. මව්පියන්ගේ දුරස්වීම සඳුනි තව තවත් අන්තර්ජාලයට සමීප කළාය.

ශිහාන් සඳුනී අන්තර්ජාලයෙන් හඳුනාගත් මිතරෙකු විය. සඳුනිගේ සියළු තොරතුරු ශිහාන් සමඟ ඇය පැවසුවාය. කාමුක චිත්‍රපට් බැලීමට ඇබ්බැහි වී සිටි ශිහාන් සඳුනිගේ සිතටද විවිධ අපචාර අදහස් එකතු කළේය. ඇගේ සිතට කුතුහලයක් ඇතිකර එම දර්ශන ඇයට පෙන්වීමට ඔහුට වුවමනා වූවේය. ප්‍රථමයෙන් ආදරදැලේ පටලවාගත් ඇයට ආදරය පිළිබඳ බොහෝ පාඩම් අන්තර්ජාලය හරහා කියා දුන්නේය. ඊළඟට ඒවායෙහි සජීවි බව නැරඹීමට වෙබ්සයිඩ් එකක්ද එව්වේය. සඳුනී පිළිබඳව සොයා බැලීමට ඇගේ මව්පියෝ කටයුතු නොකරන බව දත් ඇය ශාහාන් එවූ වෙබ්සයිඩ් එකට ගොස් එහි තිබූ අසභ්‍ය වීඩියෝපට නැරඹුවාය. නිවසෙහි කිසිවෙකුත් නොවන හැම අවස්ථාවකම ඇය එම වීඩියෝ නැවත නැවත බැලීමට පුරුදු වූවාය. පාසලේ වැඩ අතපසු කරන ඇය ගුරුවරුන්ගෙන්ද නොයෙකුත් චෝදනා ලැබුවාය. මිතුරියන්ගෙන් වෙන්වූ ඇය වෙනම ලෝකයක අතරමන් වී කල්පනා කළාය. සැබැවින්ම ඇයගේ මනස විකෘති වී තිබුණාය. ඇය හොය හොයා අසභ්‍ය වීඩියෝපට බැලීමට පෙළඹී සිටියාය.

එක් දිනක ඇගේ ෆේස්බුක් ගිණුමටද ඇය නරඹන ආකාරයේ වීඩියෝ පටයක් පැමිණ තිබුණේය. ඇය එම වීඩියෝ පට බැලීමට ඇගේ රහස් අංකය භාවිතා කරඇතුළුවිය.

ඒ අවස්ථාවේ ඇගේ ගිණුම හරහා ඇය නැරඹීමට තැත්කළ එම විඩියෝපටය ඇගේ සියළු මිතුර මිතුරියන්ට ටැග්වූවාය. ඒ කිසිවක් නොදත් සඳුනී පෙරපරිදිම පාසල් ගියාය.

එදින ඇගේ පාසලේ මිතුරියෝ කවුරුවත් ඇගේ මුහුණ නොබැලූහ.

''අපෝ මෙයා මේ වගේ ජරා ළමයෙක් කියලා අපි කවදාවත් හිතුවේ නෑ.. මොනාද අපිට ටැග් කරලා තිබුණ අර ජරා පින්තූර.''

ඇගේ යෙහෙළියෝ ඇයව හෙළා දැක්කහ. සඳුනීට පාසල් අධ්‍යාපනය එපාවිය. ඇගේ රහස යෙහෙළියෝ සියළු දෙනා දැනගෙන හමාරය. ඇය හොඳනැති ගැහැණු ළමයෙකු ලෙස හංවඩුගැසී හමාරය.

සඳුනිට සිදුවූ සියළු දේ ඉවසාගත නොහැකිවිය. ඇය නිවේසට පැමිණ කොට්ටය තෙත්වනතුරු ඇඬුවාය.

ප්‍රධාන පරිගණක තොරතුරු ආරක්ෂක ඉංජිනේරු
රොෂාන් චන්ද්‍රගුප්ත

මේ වනවිට සඳුනීගේ මවට ද සඳුනීගේ මුහුණුපොත හරහා අසභ්‍ය වීඩියෝපට නිකුත්වී ඇතිබව ආරංචි වී තිබුණාය.

ඇය එදා වෙලාසන නිවස්ට පැමිණියාය.

සඳුනී මොනවද මේ කරලා තියෙන්නේ. අපි ඔයාට මොනාද අඩුකළේ.. ඔයා ඉල්ලන හැමදේම අපි දුන්නා.. කාටවත්ම නැති විදියට සැප සම්පත් දුන්නා. ඔයා අපිව ලැජ්ජා කළ සඳුනි.. ගොඩක් අපහසුතාවයට පත්කළා...

නිසංසලා, සඳුනිගේ කාමරයට වැදී කෑ ගැසුවාය.

''ඔව් අම්මා මමත් වැරදි.. ඒත් ලොකුම වැරැද්ද කළේ ඔයා.. ඔයයි තාත්ති උදේ යනවා රෑ වෙලා ගෙදර එනවා.. මම කෑවද, බිව්වද, පාඩම් කළාද, මොනවද කරන්නේ... මට මොනවද ඕනේ.. කිසිම දෙයක් ඔයාලා හොයලා බැලුවද? මමත් ළමයෙක් අම්මා.. මටත් ආදරය කරුණාව ඕනේ.. මට මේ වගේ දෙයක් වුණේ ඇයි කියලා ඔයාලා ඔයාලගේ හදවත්වලින් අහලා බලන්න අම්මා..''

සඳුනි ඉකි බිඳින්නට විය. නිසංසලාටද කරකියාගත හැකි දෙයක් නොවීය. ඇයටත් ඇගේ ස්වාමියාටත් සඳුනිගේ රැකවරණය වෙනුවෙන් මීට වැඩිය දෙයක් කළ යුතුව තිබුණානේදැයි සිතෙන්නට ඇත. දරුවන්ගේ වැඩිවියට පත්වීමත්, හෝමෝන වර්ධනයත් විරුද්ධ ලිංගිකයන් කෙරෙහි ඇදීයාමත් පිළිබඳ හොඳ අවබෝධයක් මව්පියන්ට තිබිය යුතුය. මක්නිසා ද යත් ඔවුනුත් එම වයස පසුකර ඇති නිසාවෙනි.

එසේම පරිගණකය, ජංගම දුරකථනය දරුවන් අතට පත්කරන මව්පියන් එය දරුවන්ට ලබාදිය යුත්තේ කුමන සීමාවක සිට ද යන්න පිළිබඳවත් දැනුවත්විය යුතුය. ඒ සඳහා ඇති ආරක්ෂක විදි අනුගමනය කළ යුතුය.

මව්පියන් සතු තාක්ෂණික ඥානය පුළුල්විය යුතුය. දරුවන්ට අවශ්‍ය ආදරය, කරුණාව, රැකවරණය සැපයිය යුතුය.

එය එසේවුවද මෙවැනි ගැටුළුවලදී ඇතිවන තාක්ෂණික ආරක්ෂක විදි පිළිබඳව උපදෙස් ගෙන ඒමට පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදයේ ප්‍රධාන පරිගණක තොරතුරු ආරක්ෂක ඉංජිනේරු රොෂාන් චන්ද්‍රගුප්ත මහතා සම්බන්ධ කර ගනිමු.

Content Filtering සේවාව ගැන ඔබ දන්නවාද?

අන්තර්ජාලය තුළ ඇති වෙබ් අඩවි සියල්ලක්ම පාහේ සියලුම වයස් කාණ්ඩවලට නැරඹීමට සුදුසු ඒවා නොවේ. එබැවින් අන්තර්ජාලය පරිහරණයේදී පරෙස්සම් වියුයතු ස්ථාන රාශියක් පවතී. විශේෂයෙන් ඔබ පාසල් යන දරුවන් සිටින දෙමාපියෙක් නම් ඔබගේ දරුවාට අන්තර්ජාලය භාවිතා කිරීමට ඉඩ ලබාදීමට පෙර ඔබ විසින් දැනුවත් වියයුතු කරුණු ගණනාවක් පවතී. මන්දයත් ඔබ කිසිඳු සොයාබැලීමකින් තොරව ඔබගේ දරුවා අන්තර්ජාලය තුළට මුදා හලහොත් ඔහු හෝ ඇය වැරදි මගකට යාමේ ඉඩක්ද පවතී.

මෙසේ අන්තර්ජාලයේ වෙබ් අඩවි තුළට පිවිසීම පාලනය සඳහා විවිධ ආකාරයන්වලින් පිළියම් සිදුකළ හැකිය.

මූලිකවම දෙමාපියන්ට තමන්ගේ දරුවන්ට යාමට අවශ්‍ය යැයි සිතෙන වෙබ් අඩවි කිහිපයකට පමණක් පිවිසීමට හැකියාව ලබාදීමට හැකිය. මේ සඳහා විවිධ මෘදුකාංග ඇති අතරම සමහර වෙබ් බ්‍රවුසර් ද මෙම පහසුකම පරිශීලකයාට ලබාදේ. එහෙත් මෙහි ඇති අවාසියක් වන්නේ මෙහිදී, දෙමාපියන් විසින් තම දරුවා යා යුතුයයි තීරණය කරනු ලබන වෙබ් අඩවි කිහිපයකට හැරනුකොට වෙනත් කිසිඳු වෙබ් අඩවියකට යාමට ඉඩ ලබා නොදීමයි.

බොහොමයක් පාසල්වල භාවිතා කරන අන්තර්ජාල සම්බන්ධතාවලින් සමාජ ජාල වෙබ් අඩවි සඳහා පිවිසීම අවහිර කර ඇත. මෙසේ සිදුකර ඇත්තේ පාසලේ පාඩම් කටයුතු සිදුකරන අතරතුර දරුවන් අන්තර්ජාලයේ අනවශ්‍ය ලෙස කාලය නාස්තිකිරීම වැළැක්වීම සඳහාය.

බොහොමයක් අන්තර්ජාල සේවා සපයන්නන් විසින් දැන් zzContent FilteringZZ සේවාව තම සේවාදායකයන් වෙත ලබාදීමට පටන්ගෙන ඇත. මෙහිදී දෙමාපියන්ට තම දරුවන් නැරඹීමට අවශ්‍ය නොවේ යැයි සිතට වර්ගීකරණයන් අවහිර කිරීමේ පහසුකම සලසා දේ. මෙම ක්‍රමය ඔබ විසින් මෘදුකාංගයක් හෝ වෙබ් බ්‍රව්සරය හරහා කරන අවහිර කිරීමකට වඩා කාර්යක්ෂම සහ ඵලදායී ද වේ.

මෙහිදී ඔබ විසින් ඔබගේ දරුවා සමාජ ජාල වෙත පිවිසීම වැළැක්විය යුතුනම් ඔබට එම වර්ගීකරණේ සමාජ ජාල යන්න අවහිර කිරීමෙන් පහසුවෙන් එය සිදුකළ හැක.

ඔබ දරුවාට අන්තර්ජාලය ඇසුරු කිරීමට ඉඩ සලසන්නේ නම් පහත කරුණු පිළිබඳවද සැලකිලිමත් වන්න.

01. එමෙන්ම ඔබ දරුවා අන්තර්ජාලය වෙත යොමු කරන්නේ නම් ඒ සඳහා නිශ්චිත කාලයක් ලබාදීම ද කළ යුතුය. එම කාලය ඔබ විවේකී වෙලාවක් නම් ඔබට දරුවා කරන දෑ ගැන පහසුවෙන් නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

02. ඔබ නිවසේ දරුවන් පරිගණකය පාවිච්චි කරන්නේ නම් පරිගණකය නිවසේ කාමරයක නොව යම්කිසි විවෘත ස්ථානයක තබන්න. එවිට දරුවන් පරිගණකය භාවිතා කරමින් කරන්නේ කුමක්දැයි ඔබට සොයාබැලීමට පහසුවේ.

03. දරුවන්ට අන්තර්ජාලය අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා යොදාගත හැකිය. එහෙත් අන්තර්ජාලය තුළද වැරදි තොරතුරු අඩංගු වේ. එබැවින් අන්තර්ජාලය මතම යැපීමෙන් තොරව පොතපත ඇසුරෙන්ද එම කරුණු වඩාත් තහවුරු කරගැනීම සිදුකළ යුතුය.

04. එමෙන්ම අන්තර්ජාලයේද අධ්‍යාපනය සම්බන්ධ ප්‍රසිද්ධ නියමිත ප්‍රමිතියකින් යුතු වෙබ් අඩවි ගණනාවක් පවතී. එබැවින් දරුවාව එවැනි වෙබ් අඩවි වෙත යොමුකිරීම සිදුකළ හැකිය. එම වෙබ් අඩවි මඟින් දරුවාට අවශ්‍ය නිරවද්‍ය තොරතුරු පහසුවෙන් ලබාගැනීමට හැකිවේ.

05. ඔබගේ දරුවා සමාජ ජාල ගිණුමක් පවත්වාගෙන යන්නේ නම් එහි ඔහු හෝ ඇය කරන්නේ කුමක්ද යන්න ඔබ විසින් සොයා බැලිය යුතුය. එමෙන්ම සමාජ ජාලයන්හි විවිධ පුද්ගලයින් විසින් දරුවන් ඉලක්කකරගෙන නොයෙකුත් ආකාරයේ විෂමාචාර ක්‍රියා සිදුකරයි. ඔබගේ දරුවාට මෙවන් අයෙකු විසින් අසභ්‍ය දර්ශන සහිත වෙබ් අඩවියකට සැබැඳියාවක් (Link) එවිය හැකිය. නොදැනුවත්ව හෝ එය ක්ලික් කිරීම මඟින් ඔබගේ දරුවා පිවිසෙන්නේ දරුවන්ට නුසුදුසු වෙබ් අඩවියකට වේ. එමෙන්ම මෙවැනි සබැඳියන් ක්ලික් කිරීම මඟින් ඔබගේ මුරපද සොරකම් කිරීම, පරිගණකයට වෛරසය ඇතුළුවීම වැනි බොහෝ දෑ සිදුවිය හැකිය. එබැවින් ඔබ දරුවාව එවැනි ක්‍රියාවන් සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කළ යුතුය.

06. එමෙන්ම සමාජ ජාල මඟින් එන සැබැඳි (Links) ක්ලික් කිරීම මඟින් යම්විටක ඔබගේ දරුවාගේ තොරතුරු වෙනත් අයෙකු අතට පත්වීම, එහි ඇති පින්තූර තෙවන පාර්ශවයක් වෙත ලැබීම වැනි දේ සිදුවිය හැකිය. එබැවින් දරුවන් සමාජ ජාල තුළ ආරක්ෂාකාරී අයුරින් හැසිරෙන්නේද යනවග සොයාබැලීම ඔබසතු යුතුකමකි. තවද ඔබ විසින් දැරුවාට මේ සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබාදීම සිදුකළ යුතුය.

07. අන්තර්ජාලයේ විවිධ වර්ගයේ පරිගණක ක්‍රීඩා රාශියක් පවතී. මේ වගෙන් බොහොමයක් භාගත (Download) කර ගැනීමකින් තොරව අන්තර්ජාලයේ සැරිසරන ගමන්ම ක්‍රීඩා කළහැකි ඒවාය. ඔබ විසින් ඔබගේ දරුවා මෙවැනි ක්‍රීඩාවලට ඇබ්බැහි වී ඇත්දැයි යන්න සොයා බැලිය යුතුය. පරිගණක ක්‍රීඩා කිරීම සඳහා දරුවාට යම්කිසි කාල සීමාවක් ලබාදීම යෝග්‍ය වේ.

සටහන
කුමාරි හේරත්